

Reactie vanuit de gemeenten in de regio Zuid Oost Utrecht op de vragen en adviezen van de Adviesraden Sociaal Domein met betrekking tot de inkoopkoers Wmo en Jeugd,

21 februari 2025

Geachte leden van de Adviesraden Sociaal Domein,

In de afgelopen week heeft u een advies uitgebracht op de concept inkoopkoers Wmo en Jeugd. We hebben met veel waardering uw reacties gelezen. U bent grondig te werk gegaan en het is erg praktisch dat u de beantwoording onderling tussen en met de vijf adviesraden hebt afgestemd. Een deel van uw adviezen hebben tot aanscherpingen in de tekst van de inkoopkoers geleid; een deel van de adviezen krijgt later in het inkooptraject een plaats omdat het meer operationele onderwerpen betreft. Een aantal adviezen die betrekking hebben op de randvoorwaarden nemen we ter harte.

Een aantal van u heeft nog enkele adviezen/vragen toegevoegd die op lokaal niveau zijn beantwoord.

In de eerste tabel vindt u de antwoorden op uw gezamenlijke adviezen terug. Daarbij willen we opmerken dat de nummering niet voor alle vijf adviesraden synchroon loopt omdat er door enkelen van u lokale vragen tussendoor zijn gesteld. Door de vraag te herhalen verwachten wij dat het voor u allen herkenbaar is.

De lokale beantwoording is de tweede tabel opgenomen.

Per advies/vraag kunt u teruglezen hoe wij er mee om zijn gegaan.

Vriendelijke groet namens de stuurgroep,

Walter van Dijk, Wethouder gemeente Zeist

Pim van de Veerdonk, Wethouder gemeente De Bilt

1	Neem alle adviezen en vragen serieus en voorzie ze per stuk van een antwoord.
	<i>De stuurgroep heeft alle adviezen serieus genomen en alle vragen van een antwoord voorzien. Als we onverhoopt iets zijn vergeten, vragen we u dit te melden bij annelies.tukker@heuvelrug.nl</i>
2	Ga voortvarend met deze nog te ontwikkelen voorzieningen aan de slag en ga aan de adviesraden rapporteren over de voortgang. Ga voortvarend aan de slag met het versterken lokale teams/veranderkundig traject consulenten , idem voor de communicatie/dialog met inwoners
	<i>Dit advies nemen we ter harte en past binnen de opdracht aan onszelf dat we tot een beter beheersbaar stelsel willen komen; dat wat we niet meer inkopen gaan we op een andere manier vormgeven. Deze trajecten lopen parallel met het inkooptraject. Het periodiek rapporteren aan de adviesraad over de voortgang, is een lokale aangelegenheid omdat de afspraken tussen de vijf colleges en adviesraden verschillend zijn.</i>
3	Neem in een volgende evaluatie van de inkoopkoers WMO/Jeugd ook het cliëntperspectief mee.
	<i>In de evaluatie is gebruik gemaakt van de client ervaringsonderzoeken die jaarlijks worden afgenomen door gemeenten. Verder hebben we in de evaluatie vooral naar de technische kant gekeken rondom de uitvoering van de overeenkomsten in de relatie tussen gemeente, zorgaanbieders en verwijzers. Zaken als innovatiekracht, mogelijkheid om af te schalen, of de tarieven kostendekkend zijn. Alles in het licht van de eerdere doelen binnen de inkoopvisie 2020-2025. We zullen de gemeenten erop attenderen om bij de jaarlijkse client ervaringsonderzoeken enkele inkoop gerelateerde vragen toe te voegen, deze zullen vooral op de kwaliteit van de ondersteuning gericht zijn.</i>
4	Organiseer participatie op cliëntniveau en werk mede op basis hiervan beleid voor de inkoopkoers uit. Ga daarbij in op de hierboven gestelde vragen en aandachtspunten.
	<i>De inhoud van de inkoopkoers komt onder andere voort uit landelijke evaluaties en rapporten waar cliënten voor zijn gehoord. De conclusies en resultaten daarvan zijn bekend en vormen aanleiding van deze koerswijziging. Bij het verder opbouwen van voorliggende voorzieningen worden inwoners vanuit de regio ZOU betrokken in de vorm van een klankbordgroep. Bij de verdere opbouw maken we (ook) en vooral gebruik van bewezen effectieve hulp en ondersteuningsvormen die bij voorkeur door cliënten zijn geëvalueerd.</i>
5	Zorg in iedere gemeente voor een duidelijke rol van de OCO en voor heldere communicatie hierover, opdat cliënten ondersteund kunnen worden bij het vinden van de juiste zorg en/of ondersteuning. Een brede kennis van het sociale domeinen van de diversiteit in de leefwereld van de inwoners is onontbeerlijk.
	<i>Het is een wettelijke taak voor gemeenten om clientondersteuning te regelen. Het is lokaal geregeld en het is aan individuele gemeenten om hier in het kader van de nieuwe inkoopkoers al dan niet meer aandacht aan te besteden. Dit is daarmee een uitvoeringsvraagstuk en hoort niet thuis in een strategisch visie document zoals de inkoopkoers Wmo en Jeugd</i>
6	Geef concreet aan wat met een ander stelsel wordt bedoeld en beoogd. Nadere concretisering van het in de Inkoopkoers bedoelde nieuwe stelsel is nodig om duidelijker te maken wat de precieze consequenties ervan zijn voor belanghebbenden

	<i>In de inkoopkoers hebben we meer uitleg gegeven over de veranderingen in het stelsel. We hebben dit gedaan door middel van tekst en beeld. Verder gaan we vanuit de regio een visual opstellen zodat de gewenste situatie beeldend wordt gemaakt.</i>
7	Betreffende de GR regeling; geef concreet aan op welke termijn dit staat te gebeuren, wat er wordt geregeld en wat heeft dit voor consequenties.
	<i>De GR vorming is een wettelijke verplichting vanuit de HA jeugd voor de jeugdregio ZOU. Die verplichting is neergelegd in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Die wet zal medio dit jaar in werking treden, zo is nu de verwachting. Het gaat om een formele structuurwijziging van de bestaande (privaatrechtelijke)samenwerking in ZOU naar een publiekrechtelijke vorm. Gemeenten/regio's kunnen daarbij kiezen uit drie vormen: een gemeenschappelijk orgaan, een bedrijfsvoerings-organisatie of een centrumregeling. De regionale gedachtenvorming hierover loopt. Een GR heeft geen relatie met de inkoopkoers, het onderwerp komt ook niet in de inkoopkoers voor.</i>
8	Het regionale ICM verzorgt het gezamenlijk inkoop – en contract management van de Zou-gemeenten. We vragen ons af hoe deze autonome organisatie afgestemd blijft op wat er op beleidsniveau wordt afgesproken. Geef helder de rol van gemeentes als opdrachtgever aan inclusief de bestuurlijke verantwoordelijkheden.
	<i>Het regionale ICM is geen eigenstandige organisatie. Het opnemen van taken van ICM in een gemeenschappelijke regeling is onderdeel van die wettelijke verplichting. Als de onder 7 genoemde wet in werking treedt hebben gemeenten volgens die wet nog één jaar de tijd om hun regionale samenwerking vorm te geven. Hoe in die constructie precies de bestuurlijke verantwoordelijkheden zijn belegd hangt ook af van de vorm waarvoor de regio ZOU uiteindelijk kiest.</i>
9	Geef concreet aan hoe de verdeelsleutel uitgewerkt is en wat daarvan voor de inkoopkoers de consequenties zijn m.b.t. de accentverschillen per gemeente.
	<i>Voor hulp en ondersteuning die wordt ingekocht via een individuele beschikking wordt geen verdeelsleutel gehanteerd. Iedere gemeente financiert via de contracten de hulp en ondersteuning van haar eigen inwoners. Voor het verder opbouwen en inzetten van voorliggende voorzieningen (hulp waar geen beschikking voor nodig is) die regionaal worden opgezet omdat de schaalgrootte hierom vraagt, wordt vaak de verdeelsleutel 'het aantal inwoners' en/of het 'aantal jeugdigen' gehanteerd.</i>
10	Geef in de financiële onderbouwing ook de verdeelsleutel per gemeente aan alsook het gereserveerde budget voor de transitie. Zorg voor een gemeentelijke financiële onderbouwing.
	<i>Deze financiële gegevens horen niet thuis in de regionale inkoopkoers Wmo en Jeugd. Het betreft een strategisch visie document. De gemeentelijke financiële onderbouwing landt in het gemeentelijke begrotingsproces. Dit geldt ook voor de financiering van de gewenste beweging die we maken naar meer voorliggende voorzieningen.</i>
11	Leg vooraf vast waarop beoordeeld wordt bij 'tenzij' en garandeer zorg op maat waar nodig, inclusief een PGB. Maak duidelijk hoe een PGB een plek krijgt in de nieuwe inkoopkoers.
	<i>Een persoonsgebonden budget (PGB) is een financieringsvorm en de uitvoering daarvan ligt vast in de gemeentelijke verordening. De inhoud van de inkoopkoers heeft geen invloed op het al dan niet verstrekken van een PGB.</i>
12	Garandeer specifieke aandacht voor de cliënten, die bij deze zorgaanbieders zorg krijgen.

	<i>In de inkoopstrategie (volgt op de inkoopkoers) wordt ingegaan op de overgangsregeling voor cliënten die in zorg zijn en hoe we om gaan met mogelijke frictiekosten. Dit is een meer operationeel vraagstuk.</i>
13	Garandeer ook toegankelijke persoonlijke ontmoetingsvormen van dagbesteding en houd rekening met minder digitaal en/of taalvaardige cliënten
	<i>Dit advies nemen we over en is ook al staand beleid. Digitale dagbesteding komt niet in plaats van persoonlijke ontmoetingsvormen maar zijn een aanvulling; er is vanuit inwoners in toenemende mate namelijk ook en soms ook primair behoefte aan digitale dagbesteding.</i>
14	Stem de beschikkingstermijn af op de zorgvraag van cliënten en geef ons aan of onze aanname van de wachttijd de juiste is.
	<i>Uw aanname ten aanzien van de wachttijd is juist. Die termijn is niet bij de 9 maanden inbegrepen. We maken in de inkoopkoers een onderscheid in beschikken voor ontwikkelgerichte hulp en ondersteuning (9 maanden) en behoud gerichte hulp en ondersteuning (voor langere tijd beschikken) we spelen daarmee in op de verschillende perspectieven van een hulpvraag.</i>
15	Completeer de inkoopkoers WMO/Jeugd met een regeling voor bezwaarprocedures voor WMO en voor Jeugdhulp en -zorg. Formuleer ook voor het nieuwe stelsel een adequate klachten- en bezwaarprocedure
	<i>Een regeling voor klachten- en bezwaarprocedures is staand beleid en uitleg over de procedure maakt standaard onderdeel uit van een contract. Dit wordt in de nieuwe inkoopronde gecontinueerd. Daarnaast geldt ook de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB), waar bezwaar en beroep in geregeld is. Voor de aanbesteding/inkoop zelf geldt dat bij de praktische beschrijving (inkoopdocumenten) de bezwaar- en geschillenregeling is opgenomen.</i>
16	Communiceer helder naar de inwoner over de wachttijden en bied zo nodig alternatieven aan ter overbrugging
	<i>Het bieden van alternatieve hulp en ondersteuning ter overbrugging van de wachttijd is staand beleid en wordt in de nieuwe inkoopronde gehandhaafd.</i>
17	Op welke termijn komt de 100% versie beschikbaar?
	<i>De inkoopkoers wordt 7 maart aan de bestuurstafel SD besproken en na akkoord in de lokale besluitvorming gebracht. De wijzigingen in de laatste versie die in besluitvorming wordt gebracht komt voort uit de adviezen van de adviesraden SD, uit de raadsbijeenkomst van 19 februari. En uit de bespreking aan de bestuurstafel op 7 maart.</i>

Gemeente	Aanvullende vragen voor lokale beantwoording
Bunnik	We zijn benieuwd naar de nieuwe verordening Jeugdhulp, en op welke termijn we die mogen verwachten.
	<i>De aangepaste verordening Wmo en Jeugdhulp gemeente Bunnik komt in het 2^e kwartaal.</i>
	We vragen speciaal aandacht voor de behoefte aan een brede inloop voor bewoners jong en oud en voor betere zichtbaarheid van het centrum voor elkaar, Verdere samenwerking met het netwerk Bunnik Samen is ook hierbij van belang.
	<i>Deze aandachtspunten worden meegenomen in de verdere uitwerking van beleid.</i>
Wijk b D	Hoe denkt de gemeente Wijk bij Duurstede een brede inloop te gaan realiseren in het kader van deze inkoopkoers?
	<i>Dit is een voorbeeld van hoe je lokaal invulling geeft aan het laagdrempelig aanbod om elkaar te ontmoeten maar maakt geen onderdeel uit van de inkoopkoers. Wij vragen ons af hoe de leden van de Adviesraad een brede inloop voor zich zien. In het kader van de Hervormingsagenda Jeugd gaan we samen met Binding de komende jaren nader invulling geven aan collectief laagdrempelig aanbod. Er zijn al verschillende initiatieven op het gebied van community building (zoals Gouden Gemeenschap, de buurt als ecosysteem) waar wij op zullen aansluiten. Verder valt hier te noemen de buurtmoestuinprojecten in De Heul en De Engk en het aanbod van jongerenwerk op het Walplantsoen.</i>
	Kan de gemeente aangeven welke voorbereiding zij treffen om vroegtijdig de uitvoerende partijen mee te nemen in deze koerswijzigingen
	<i>Met een van onze belangrijkste uitvoeringspartners, Binding, zijn wij al regelmatig in gesprek over wat nodig is om tot deze koerswijzigingen te komen. Verder is onlangs aan alle aanbieders van jeugdhulp in de regio een brief gestuurd wat deze beweging van hen vraagt. Tijdens accountgesprekken met Wmo aanbieders is ook input gevraagd op de inkoopkoers.</i>
De Bilt	Werk samen met alle betrokkenen een visie uit over de toegankelijke inrichting van voorliggende voorzieningen in het sociale domein, met aandacht voor preventie, vroegtijdig begeleiden/ondersteunen. Maak haast met de inrichting van deze voorzieningen en maak hiervoor incidentele en structurele financiering vrij.
	<i>We stellen in 2025 een visie voor het Sociaal Domein op en vragen hierbij ook input van onze maatschappelijke partners. In de visie verwerken we de opgaves vanuit de Hervormingsagenda jeugd, die parallel ook voor ouderen gelden: herdefiniëren van eigen kracht van gezinnen en wijken en het definiëren van de rol van de gemeente in het versterken van preventie, vroegsignalering en het organiseren van collectieve ondersteuning rond scholen en in wijken. We staan daarbij voor de uitdaging om met uitzicht op het financiële ravijnjaar hier middelen voor vrij te maken. We willen door een start met incidentele middelen en het inperken van de inzet van individuele</i>

	<i>voorzieningen, een omslag in de inzet van de structureel beschikbare middelen bereiken.</i>
Zeist	Zorg voor ruimere inlooptmogelijkheden inclusief in de avonden
	<i>Voor zowel de lokale inlooptmogelijkheden als de ingekochte dagbesteding zullen wij onderzoeken waar ruimere inlooptmogelijkheden te realiseren zijn.</i>
	Maak een concreet communicatieplan op lokaal niveau en betrek de adviesraad daarin mee
	<i>We nemen dit advies niet over maar stellen voor om dit op regionaal niveau vorm te geven en lokaal te laten landen zodat we binnen de gemeenten in ZOU dezelfde taal gebruiken en de zelfde boodschap uitdragen</i>
Utrechtse Heuvelrug	<i>Algemene reactie op uw advies: Wij willen u bedanken voor de uitvoerige aanbevelingen en inhoudelijke beschouwing die u bij het advies heeft gevoegd. We waarderen dit zeer en nemen ze ter harte.</i>
	Van aanbieders wordt verwacht dat de nieuwe visie wordt onderschreven. Wordt ook vooraf getoetst op welke manier zij feitelijk van plan zijn uitvoering te geven aan de gewenste transitie?
	<i>Er zijn overlegtafels en accountgesprekken waarin gesproken wordt over de plannen van aanbieders om uitvoering te geven aan de transitie. Dit wordt meegenomen in pilots en het opstellen van de inkoopstrategie. Een aanbieder die zich inschrijft staat er voor in dat hij/zij de nieuwe visie onderschrijft.</i>
	En wordt ook – voor zover nog niet gedaan – aan zorgaanbieders zelf gevraagd welke oplossingen zij zien voor terugdringing van de kosten?
	<i>Jazeker, er zijn in aanloop naar de inkoopvisie diverse gesprekken gevoerd met aanbieders. Ook is dit een onderwerp op de overlegtafels en in de accountgesprekken.</i>
	Hoe wordt bij ‘soepeler omgaan met kwaliteitseisen’ de ondergrens bewaakt (ervaringscertificaten blijken bijv. niet altijd betrouwbaar)?
	<i>Dit wordt verder uitgewerkt in de inkoopstrategie.</i>
	Wanneer een netwerk moet worden opgebouwd of hersteld en dat het eerste doel van inzet is, hoe wordt in die periode dan voorzien in de gevraagde hulp?
	<i>Juist het herstellen of opbouwen van een ondersteunend netwerk kan de opdracht zijn aan de professional die de inwoner (tijdelijk) ondersteunt. Bij de Wmo OGGZ zijn hier goede ervaringen mee door de inzet van ondersteuning door professionals die via de resourcemethodiek samen met de inwoner met een psychische kwetsbaarheid of verslavingsachtergrond diens netwerk herstellen (Pilot Op weg naar een Thuis).</i>